

HANDBOK FASTIGHETSNÄRA INSAMLING **söm**

INNEHÅLL

- 3 SORTERING I FNI-KÄRLEN
- 4 TILLBEHÖR
- 6 MATAVFALL
- 9 FÖRPACKNINGAR
- 10 SORTERINGSGUIDE
- 12 SMÅELEKTRONIK
- 12 RESTAVFALL
- 14 PÅ PLANERAD SOPHÄMTNINGSDAG

- 15 FYRA FACK – ÄVEN I SOPBILEN
- 16 PLACERING AV KÄRLEN
- 17 TIPS & TRICKS: KÄRLEN
- 18 FRÅGOR & SVAR

SORTERING I FYRFACKSKÄRLEN

KÄRL 1

Kärl 1 innehåller fack för matavfall, restavfall, tidningar och färgat glas. Detta kärl töms varannan vecka.

Matavfallet läggs i matavfallspåse och restavfallet väl förpackat i knuten soppåse. Tidningar och färgat glas läggs löst i respektive fack, precis som när du återvinner på en återvinningsstation.

MATAV FALL

RESTAV FALL

FÄRGAT GLAS

TIDNINGAR

KÄRL 2

Kärl 2 innehåller fack för pappersförpackningar, plastförpackningar, ofärgat glas och metallförpackningar. Detta kärl töms var fjärde vecka. Förpackningarna läggs löst i respektive fack, precis som när du återvinner på en återvinningsstation.

PLASTFÖRPACKNINGAR

PAPPERSFÖRPACKNINGAR

OFÄRGAT GLAS

METALLFÖRPACKNINGAR

TILLBEHÖR

BEHÅLLARE FÖR MATAVFALL

Behållaren för matavfall placerar du förslagsvis under diskbänken hemma för att smidigt kunna sortera ut ditt matavfall från övriga hushållssopor. Behållaren ventilerar papperspåsen och hjälper till att torka ut matavfallet, istället för

att ruttna. Dessutom reduceras dålig lukt och påsens hållbarhet ökar. Matavfallsbehållaren är tillverkad i återvunnen polypropen och passar i alla nordiska tillverkares moderna utdragbara kökssystem.

Beställ fler påsar med indikatorn som finns på handtaget i samband med sophämtning.

PÅSAR FÖR MATAVFALL

Matavfallspåsarna är tillverkade av en speciell sorts papper som släpper igenom vattenånga men inte vattendroppar, vilket gör att de håller tätt. Det finns andra sorters matavfallspåsar men de påsarna får inte användas i vårt system. När

dina matavfallspåsar börjar ta slut beställer du enkelt nya genom att flytta indikatorn som finns på handtaget till sopkärl 1 åt höger i samband med sophämtning. Chauffören till sopbilen ser då detta och lämnar en omgång påsar vid ditt kärl.

ELEKTRONIKBOX

Använd elektronikboxen för insamling av småelektronik. Elektronikboxen är indelad i tre fack - ett för varje avfallslag (ljuskällor, elavfall och batterier). Elektronikboxen ska förvaras inomhus. När den är full och i behov av tömning hänger du

på hämtningsdagen fast boxen på ett av kärlen. Locket på elektronikboxen måste vara helt stängt vid uthängning på kärlet, så se till att den inte blir överfull.

PLAST-MINIMIZER

Plast-minimizern placerar du i ditt kök för att packa din mjukplast innan du slänger den i sopkärlet. På så sätt tar plasten mindre plats i ditt kärl. Minimizern är förberedd med fästhål för montering. En rulle med påsar medföljer. När

den medföljande rullen tagit slut rekommenderar vi att du återanvänder brödpåsar eller liknande redan använda påsar istället för nya påsar.

MATAVFALL

SORTERA PÅ RÄTT SÄTT

Efter insamling skickas matavfallet till en rötningsanläggning där det omvandlas till miljövänlig biogas och biogödsel. För att detta ska fungera på ett tillfredställande sätt är det viktigt att matavfallssorteringen utförs på rätt sätt.

Matavfallet ska alltid läggas i de papperspåsar som är avsedda för detta. Matavfallspåsarna är tillverkade av en speciell sorts papper som släpper igenom vattenånga men inte vattendroppar, vilket gör att de håller tätt. Processen från matavfall till biogas och biogödsel tar ca sex månader från det att du lägger ditt matavfall i kärlet. På grund av den korta rötningsprocessen är det viktigt att endast de bruna papperspåsar används. Andra typer av påsar, till exempel av plast, riskerar att inte brytas ned i processen och därmed spridas på våra åkrar.

Matavfallspåsen ska placeras i den ventilerande matavfallsbehållare som du får tillsammans med dina sopkårl. Behållaren är tillverkad för att ge påsen möjlighet att luftas och på så sätt minimera kladd och lukt. Om din matavfallsbehållare har gått sönder kan du hämta en ny på kontaktcenter eller din närmsta återvinningscentral.

Veckla ut matavfallspåsen, platta till botten ordentligt, rulla ner kanterna och placera påsen i matavfallsbehållaren under din diskbänk. Lägg gärna lite använt hushållspapper i botten för att suga upp fukt. Låt alltid matavfallet rinna av innan du slänger det i påsen och **füll bara påsen till den streckade linjen** (lite mer än hälften) så att du smidigt kan försluta påsen.

Matavfallspåsen ska innehålla matavfall till exempel skal och rester från grönsaker, frukt och rotsaker, kött-, fisk-, och skaldjursrens, pasta, ris, äggskal, tepåsar, vissna blommor, godis och choklad. Du får även lägga hushållspapper, ofärgade servetter, kaffesump och kaffefilter i matavfallspåsen. Byt påse varannan eller var tredje dag för att undvika lukt.

Du får **inte** lägga förpackningar (som plast runt grönsaker) i matavfallet, då detta förstör rötningsprocessen.

Det bästa avfallet är det som inte uppstår. Tänk på att inte köpa eller laga mer mat än vad som går åt.

EXEMPEL PÅ VAD SOM RÄKNAS SOM MATAV FALL

- Skal och rester från grönsaker, frukt och rotsaker
- Kött-, fisk- och skaldjursrens
- Pasta
- Ris
- Äggskal
- Brödkanter
- Teblad
- Tepåsar
- Vissna blommor
- Ost och pålägg
- Godis och choklad
- Hushållspapper
- Ofärgade servetter
- Kaffesump
- Kaffefilter
- Bröd, kex och kakor

Matavfall kan vara rester av tillagad mat likväl som råvaror som blivit dåliga

OBS!
Plast får inte förekomma i matavfallet

Tack för att du sorterar ditt matavfall.
Matavfallet du sorterar ut blir till miljövänlig växtnäring och biogas till fordonsdrift!

Tack för att du återvinner dina förpackningar. Det sparar både energi och material. Ju mindre avfall vi förbränner desto större blir miljövinsten.

Du kan lämna kvar den metallring som blir över på till exempel olje-/vinägerflaskor av glas när korken skruvats av.

FÖRPACKNINGAR

De tomma förpackningarna läggs löst i respektive fack, precis som när du lämnar förpackningar på en återvinningsstation. Källsortering och återvinning av förpackningar och tidningar ger möjlighet till resursutnyttjande under en längre tid. Det är både resurseffektivt och bra för miljön att göra nya produkter av gamla förpackningar. Det är endast förpackningar du får lägga i kärnen - inte t ex dricksglas eller plastredskap.

OLIKA SORTERS FÖRPACKNINGAR

PLASTFÖRPACKNINGAR

- Matförpackningar
- Plastpåsar
- Plastflaskor
- Plastbärkassar
- Små dunkar och sylthinkar
- Plastfolie
- Schampoo- och balsamförpackningar
- Chipspåsar
- Frigolit

Vi samlar in plastförpackningar oavsett färg eller plasttyp (även biobaserade plaster).

PAPPERSFÖRPACKNINGAR

- Pasta- och flingpaket
- Omslagspapper
- Pappersbärkassar
- Tvättmedelspaket
- Dryckeskartonger
- Pizzakartonger
- Mjölk, fil, yoghurt- och gräddförpackningar
- Toapappersrullar
- Äggkartonger

Pappersförpackningar med skruvkork av plast sorterar du som pappersförpackning. Skruva av korken och lägg den i behållaren för plastförpackningar. Plastdelen som sitter fast i förpackningen kan sitta kvar. Den separeras från pappret senare i återvinningsprocessen.

METALLFÖRPACKNINGAR

- Konservburkar
- Aluminiumfolie
- Sprayburkar*
- Metalltuber
- Kapsyler
- Lock av metall

* utan farosymbolerna för farligt avfall

TIDNINGSPAPPER

- Dagstidningar
- Broschyrer
- Veckotidningar
- Skrivarpapper
- Tidskrifter
- Ritpapper
- Kataloger
- Pocketböcker
- Reklamblad
- Kvitton

Häftklamrar, spiraler och dylikt behöver du inte ta bort från tidningar eller block. De avskiljs med magneter och skickas till metallåtervinning.

GLASFÖRPACKNINGAR

Flaskor och burkar av ofärgat och färgat glas sorterar separat. Skruvkorkar av metall ska ej sitta kvar.

Returplastflaskor med pant lämnas i butikernas pant-system som vanligt

Förpackningsåtervinning sparar både energi och material. Ju mindre avfall vi förbränner desto större blir miljövinsten.

TIPS & TRICKS: FÖRPACKNINGAR

FÅR DU INTE PLATS MED PLASTEN?

1. Använd minimizern för att förpacka din mjukplast ordentligt innan du slänger den i sopkärlet.
2. Om du gör större inköp med mycket plastförpackningar så rekommenderar vi att du åker till återvinningsstationen med dem.
3. Försök tänka till vid inköp och om möjligt välja varor som inte är inplastade.
4. Om facket ändå inte räcker till så hänvisar vi till närmaste återvinningsstation.

ALUMINIUM ELLER PLAST?

Svårt att avgöra om påsen är gjord av aluminiumfolie eller mjukplast? Försök trycka ihop den till en boll. Stannar den så är det aluminiumfolie. Börjar den veckla ut sig är det mjukplast.

En medicinkarta sorterar som plastförpackning. Den består viktligt mest av plast, aluminium är bara ett tunt lager.

STORA FÖRPACKNINGAR

Större förpackningar av exempelvis wellpapp lämnas på en återvinningsstation eller återvinningscentral.

SÅ KAN DU MINSKA PAPPERSMÄNGDEN

En lapp med "Reklam nej tack, men gärna samhällsinformation" tar bort en hel del av hushållets pappersmängd. Digital brevlåda minskar också pappersmängden.

FLERA MATERIALSLAG I EN FÖRPACKNING

En förpackning med sammansatt material sorterar du efter det viktligt dominerande materialslaget. Du behöver aldrig använda ett verktyg för att separera två material åt, så går de inte att dela på ett enkelt sätt så får det andra materialslaget sitta kvar på förpackningen. Till exempel får du lämna kvar den metallring som blir kvar på olje-/vinägerflaskan av glas när korken skruvas av. Samma sak gäller den plastdel som sitter kvar på mjölkförpackningen med skruvkork, när du skruvat av locket.

SORTERINGSGUIDE

Du hittar en mer detaljerad sorteringsguide från A-Ö på samiljo.se.
På hemsidan finns också sorteringsguider på fler språk.

Häng gärna
upp din
sorteringsguide
i köket!

KÄRL I: TÖMNING VARANNAN VECKA

MATAV FALL	FÄRGAT GLAS	TIDNINGAR	RESTAV FALL
			
<p>EXEMPEL PÅ AVFALL</p> <p>Matavfall kan vara rester av tillagad mat likväl som råvaror som blivit dåliga. Som matavfall räknas skal och rester från grönsaker, frukt och rotsaker, kött-, fisk- och skaldjursrens, pasta, ris, äggskal, brödkanter, teblad, tepåsar, vissna blommor, ost och pålägg, godis och choklad, hushållspapper, ofärgade servetter, kaffesump, kaffefilter, bröd, kex och kakor.</p>	<p>EXEMPEL PÅ AVFALL</p> <p>Flaskor och burkar av färgat glas.</p>	<p>EXEMPEL PÅ AVFALL</p> <p>Dagstidningar, veckotidningar, tidskrifter, kataloger, reklamblad, broschyrer, skrivarpapper, ritpapper, pocketböcker och kvitton.</p>	<p>EXEMPEL PÅ AVFALL</p> <p>Blöjor, bindor, tamponger, kattsand, dammsugarpåsar, disktrasor och diskborstar, tvättsvamp, rakhyvel, rakblad, kuvert, bomullstussar, tops, trasiga skor, blomjord (mindre mängder), bandage, plåster, tusch- och kulspeppennor, post-it lappar, kondomer, snus och cigarettfimpar, tuggummi, CD-skivor, färgade servetter, paketsnöre och nagelfilar</p>
<p>LÄGG SÅ HÄR</p> <p>Förpackas i de papperspåsar för matavfall som ingår i abonnemanget.</p>	<p>LÄGG SÅ HÄR</p> <p>Lägg löst i kärlet i facket för färgat glas.</p>	<p>LÄGG SÅ HÄR</p> <p>Lägg löst i kärlet i facket för tidningar. Häftklamrar, spiraler och dylikt behöver du inte ta bort från tidningar eller block.</p>	<p>LÄGG SÅ HÄR</p> <p>Förpackas i väl ihopknuten valfri soppåse i facket för restavfall. Förpacka vassa föremål säkert.</p>
<p>ATT TÄNKA PÅ</p> <p>Fyll enbart påsen till den streckade linjen. Påsen ska vara väl försluten när du lägger den i kärlet.</p> <p>Papperspåsen får inte läggas i plastpåse eller innehålla någon plast.</p>	<p>ATT TÄNKA PÅ</p> <p>Flaskor och burkar ska vara tömda. Skruvkorkar, kapsyler och lock av metall ska ej sitta kvar.</p> <p>Du lämna kvar den metallring som blir kvar på till exempel olje-/vinägerflaskor av glas när korken skruvats av.</p>	<p>ATT TÄNKA PÅ</p> <p>Kuvert och post-it lappar slängs som restavfall.</p> <p>Ta bort eventuell plast runt tidningar.</p>	<p>ATT TÄNKA PÅ</p> <p>Det är viktigt att allting i påsen som läggs i facket för restavfall kan brinna.</p> <p>Grovsopor och farligt avfall lämnas som vanligt på återvinningscentralerna. Kläder och tyger likaså. Medicinrester lämnas in på apotek.</p>

KÄRL 2: TÖMNING VAR FJÄRDE VECKA

METALLFÖRPACKNINGAR	PLASTFÖRPACKNINGAR	OFÄRGAT GLAS	PAPPERSFÖRPACKNINGAR
			
<p>EXEMPEL PÅ AVFALL</p> <p>Konservburkar, aluminiumfolie, sprayburkar utan farosymbolerna dödskallen och/eller döda fisken, metalltuber, kapsyler, lock av metall.</p>	<p>EXEMPEL PÅ AVFALL</p> <p>Matförpackningar, plastflaskor, små dunkar och sylthinkar, schampo- och balsamförpackningar, plastfolie, plastpåsar, plastbärkassar, chipspåsar, frigolit och tandkrämstuber.</p>	<p>EXEMPEL PÅ AVFALL</p> <p>Flaskor och burkar av ofärgat glas.</p>	<p>EXEMPEL PÅ AVFALL</p> <p>Pasta- och flingpaket, pappersbärkassar, dryckeskartonger, mjölk-, fil-, yoghurt- och gräddförpackningar, omslagspapper, tvättmedelspaket, pizzakartonger, toapappersrullar och äggkartonger.</p>
<p>LÄGG SÅ HÄR</p> <p>Lägg löst i kärlet i facket för metallförpackningar.</p>	<p>LÄGG SÅ HÄR</p> <p>Lägg hårda plastförpackningar löst i kärlet. Packa ihop mjukplasten i mindre påsar.</p>	<p>LÄGG SÅ HÄR</p> <p>Lägg löst i kärlet i facket för ofärgat glas.</p>	<p>LÄGG SÅ HÄR</p> <p>Lägg löst i kärlet i facket för pappersförpackningar.</p>
<p>ATT TÄNKA PÅ</p> <p>Förpackningarna ska vara tömda på sitt innehåll. Sprayburkar ska vara HELT TÖMDA på flytande rester och drivgaser. Om rester finns kvar i burken måste den lämnas som farligt avfall på återvinningscentral.</p>	<p>ATT TÄNKA PÅ</p> <p>Förpackningarna ska vara tömda på sitt innehåll. Vi samlar in plastförpackningar oavsett färg eller plasttyp (även biobaserade plaster). Returburkar med pant lämnas i butikernas pantsystem som vanligt.</p>	<p>ATT TÄNKA PÅ</p> <p>Flaskor och burkar ska vara tömda. Skruvkorkar, kapsyler och lock av metall ska ej sitta kvar. Du lämna kvar den metallring som blir kvar på till exempel olje-/vinägerflaskor av glas när korken skruvats av.</p>	<p>ATT TÄNKA PÅ</p> <p>Platta ihop förpackningarna innan de återvinns. Lägg mindre kartonger i större.</p>

SMÅELEKTRONIK

ELEKTRONIKBOX: HÄNG UT VID BEHOV

EXEMPEL PÅ AVFALL

Alla typer av batterier och ljuskällor som får plats i boxen, laddsladdar, mobiltelefoner, eltandborstar, rakapparater, kameror och små högtalare.

LÄGG SÅ HÄR

Lägg löst i elektronikboxen i anvisat fack för respektive avfallslag (ljuskällor, elavfall och batterier).

ATT TÄNKA PÅ

När elektronikboxen är full och i behov av tömning hänger du på tömningsdagen fast boxen på ett av de stora kärlen.

SMÅELEKTRONIK

I FNI-systemets småelektronikbox kan du till exempel lämna batterier, mindre ljuskällor, mobiltelefoner och mobilsladdar. Insamling av småelektronik är en bra insats för miljön - eftersom vi skapar ett kretslopp för elektroniken genom återvinning av värdefulla metaller.

EXEMPEL PÅ SMÅELEKTRONIK

- Alla typer av batterier som får plats i elektronikboxen
- Alla ljuskällor som får plats i boxen
- Laddsladdar
- Mobiltelefoner
- Eltandborstar
- Rakapparater
- Kameror
- Små högtalare

RESTAVFALL

Restavfallet, det hushållsavfall som blir över när vi sorterat ut förpackningar och matavfall, läggs i **väl försluten valfri soppåse** i facket för restavfall. Det är viktigt att allting i påsen som läggs i facket för restavfall kan brinna.

Grovsopor och farligt avfall lämnas som vanligt på återvinningscentralerna. Kläder och tyger likaså. Medicinrester lämnas in på apotek.

EXEMPEL PÅ RESTAVFALL

- Blöjor, bindor och tamponger
- Kattsand
- Dammsugarpåsar
- Disktrasor och diskborstar
- Tvättsvamp
- Rakhyvel, rakblad
- Kuvert
- Bomullstussar och tops
- Trasiga skor
- Blomjord (mindre mängder)
- Bandage och plåster
- Tusch- och kulspetspennor
- Post-it lappar
- Kondomer
- Snus och cigarettfimpar
- Tuggummi
- CD-skivor
- Färgade servetter
- Paketsnöre
- Nagelfilar

Linda in rakhyvlar och rakblad i hushållspapper innan du slänger dem i restavfallet.

PÅ PLANERAD SOPHÄMTNINGSDAG

På planerad hämtningsdag ska sopkärnen vara utställda senast klockan 06.00 vid din tomtgräns i anslutning till farbar väg där sopbilen kan stanna. Handtaget och de stora hjulen ska vara vända utåt. Om du vill ha en permanent kärlluppställning på din uppfart måste den anpassas efter sikttriangeln och bygglovsreglerna i din kommun. Kärn 1 och kärn 2 töms på olika hämtningsturer med separata fordon. Låt kärnen stå kvar tills de blivit tömda. Ditt avfall kan hämtas när som helst under planerad hämtningsdag. Har dina kärn inte blivit tömda före 22-tiden räknas det som en försening.

HÅLL DIG UPPDATERAD!

För information om aktuella hämtningsdagar för just dig, kan du söka i **hämtningsskaldern** på samiljo.se. Vi förmedlar **driftinformation** på vår hemsida och via **SMS**.

Du kan registrera och avregistrera mobilnummer på samiljo.se/ovrigt/smstjänst. Även du som har skyddat nummer, oregistrerat kontantkort, mobil registrerad på ditt arbete, eller som äger fritidshus i kommunen kan ta del av tjänsten. Observera att du tyvärr inte kan registrera utländskt mobilnummer, men du kan istället registrera din e-postadress. Om du så önskar kan du registrera både (svenskt) mobilnummer och e-post.

Om du vill avregistrera en eller flera av dina eller familjens mobilnummer så gör du också det på hemsidan.

Om du glömt ställa ut kärnen i tid ring kontaktcenter på 010-414 47 00 så budar vi en extra tömning mot ersättning.

STÄLL KÄRLEN MED HANDTAGEN OCH DE STORA HJULEN UTÅT GATAN

Om elektronikboxen är full - häng fast den på ett av kärnen på hämtningsdag. Kom ihåg att ta in den efter tömning.

FYRA FACK – ÄVEN I SOPBILEN

Dina sopkärl töms med olika intervaller för de olika kärlen. Kär 1 som bland annat innehåller matavfall och restavfall töms varannan vecka. Kär 2 som enbart innehåller återvinningsbara fraktioner töms var fjärde vecka.

Avfallet töms med sopbilar som är indelade i fyra fack. När ett fyrfackskärl ska tömmas så töms varje fraktion i varsitt fack. Kär 1 och kär 2 töms på olika hämtningsturer med separata fordon. Sopbilarna är även försedda med speciella fack för batterier, ljuskällor och småelektronik, där innehållet i batteriboxen smidigt kan tömmas. Avfallet hålls på så sätt isär och transporteras till en omlastningsstation där varje fraktion töms var för sig och mellanlagras i väntan på vidare transport.

De återvinningsbara materialslagen körs därefter till återvinning. Glas tas till glasåtervinning, metallförpackningar blir nya metallprodukter, plastförpackningar blir nya plastprodukter, tidningar blir nya tidningar eller andra pappersprodukter och kartong blir nya pappersprodukter. Restavfallet körs till förbränning med energiutvinning och matavfallet transporteras till en biogasanläggning där det genom rötning omvandlas till biogas och biogödsel. Biogasen kan sedan användas för att driva fordon och biogödseln ersätter konstgödsel i jordbruket.

VAD HÄNDER MED MITT AVFALL?

Scanna QR-koden som tar dig till samiljo.se där du kan se vad som händer med ditt avfall.

PLACERING AV KÄRLEN

DIMENSIONER:

Höjd: 112 cm
Bredd: 78 cm
Djup: 87 cm

VILL DU BYGGA KÄRLFÅLLA?

Du som vill göra en inbyggnad eller kärlfålla bör tänka på att när du placerar kärnen bredvid varandra är det rekommenderade utrymmet två meter brett och en meter djupt. Observera att en permanent kärlluppställning i anslutning till uppfarten måste anpassas efter sikktriangeln och bygglovsreglerna i din kommun.

Placera gärna dina kärll så nära körbar väg som möjligt för att underlätta arbetsmiljön för chaufförerna.

TIPS GÄLLANDE PLACERING AV DINA FYRFACKSKÄRL:

- Har du en mur eller häck i anslutning till din tomt, så kan du kanske göra en inbyggnad i muren eller ett hål i häcken där du kan placera dina kärll.
- Kanske är det möjligt att skapa en gemensam plats för placering av kärll tillsammans med grannen.
- Kärll 2 kan med fördel placeras i garage eller liknande, eftersom det bara töms en gång i månaden.

UPPSTÄLLNINGSPATS

Tänk igenom lämplig uppställningsplats för FNI-kärll i god tid, särskilt om du vill bygga en permanent kärlluppställning som en kärllfålla eftersom det kan krävas bygglov.

Att tänka på vid placering av dina kärll är att de behöver stå på en hårdgjord yta utan nivåskillnader (som trösklar och kanter) för att underlätta hanteringen av kärll för chauffören. Exempel på hårdgjord yta är plattor, betong, asfalt, trä eller liknande. Gräs, singel och kullersten ses inte som hårdgjord yta.

Det dragavstånd som ingår i ditt abonnemang är max tre meter. Om du väljer att placera kärll med mer än tre meters avstånd till hämtningsstället så behöver du köra fram kärll vid tömning. Dina sopkärll ska vara placerade med handtaget och de stora hjulen utåt vid tömning.

Observera att en permanent kärlluppställning i anslutning till uppfarten måste anpassas efter sikktriangeln och bygglovsreglerna i din kommun.

TIPS & TRICKS: KÄRLEN

HUR MOTVERKAR JAG FLUGLARVER I MITT KÄRL?

Värmen påskyndar hushållsavfallets förruttelseprocess, vilket innebär ökad risk för skadeinsekter ochfluglarver. Här kommer därför några tips gällande hantering av ditt avfall under sommarperioden:

1. Förpacka ditt matavfall noga

Matavfallet ska aldrig slängas direkt i kärlet utan alltid förpackas i väl förslutna avsedda papperspåsar, vid varmt väder är detta extra viktigt! Flugor lägger ägg där de kommer åt matavfallet. Tänk torrt och tätt.

2. Låt matavfallet rinna av

Låt matavfallet rinna av ordentligt innan du lägger det i matavfallspåsen, använd gärna en slaskskrapa.

3. Placera papperspåsen i avsedd matavfallsbehållare

Matavfallsbehållaren är tillverkad för att säkerställa att matavfallspåsen ventileras och på så sätt fungerar optimalt. Om man istället placerar papperspåsen i en tät behållare eller på en plan yta ventileras inte innehållet i påsen. Påsen blir snabbare blöt, det luktar mer och den blir svårare att hantera.

6. Spraya lite ättika i botten av kärlet

Om du har problem medflugor ellerfluglarver kan du spraya lite ättika i botten av kärlet.

7. Rengör kärlet efter tömning

Tvätta ur kärlet efter tömning och skura vid behov med 1 del ättika och 2 delar vatten.

HUR KAN JAG MOTVERKA FASTFRYSNING?

Undvik att din matavfallspåse fryser fast i kärlet när kylan kommer. Bästa sättet att undvika fastfrysning är att hålla matavfallspåsen så torr som möjligt.

1. Låt matavfallet rinna av

Låt matavfallet rinna av ordentligt innan du lägger det i matavfallspåsen, använd gärna en slaskskrapa.

2. Använd hushållspapper

Lägg gärna använt hushållspapper i matavfallspåsen, det suger åt sig vätska.

3. Placera papperspåsen i avsedd matavfallsbehållare

Matavfallsbehållaren är tillverkad för att säkerställa att matavfallspåsen ventileras och på så sätt fungerar optimalt. Om man istället placerar papperspåsen i en tät behållare eller på en plan yta ventileras inte innehållet i påsen. Påsen blir snabbare blöt och riskerar att frysa fast i kärlet.

5. Använd alltid matavfallspåse

Allt matavfall måste ligga i en matavfallspåse. Löst matavfall riskerar bland annat att frysa fast i kärlet.

7. Hushållspapper i botten

Lägg lite hushållspapper i botten av kärlet.

8. Har påsen redan frusit fast?

Försök lossa påsarna inför tömningsdagen genom att exempelvis skaka om kärlet eller slå en sopkvast försiktigt mot sidorna på kärlet.

FRÅGOR & SVAR

KAN JAG VÄLJA EN ANNAN INDELNING PÅ FACKEN I KÄRLEN?

Nej, det är standardindelningen som gäller. Detta för att olika avfall ska kunna hållas isär. Skulle det vara olika indelningar av kärLEN så skulle avfallet blandas vid sophämtning.

ALLT FÅR INTE PLATS - VAD KAN JAG GÖRA?

FNI-kärlens indelning och storlek passar de allra flesta, men inte alla. Beroende på ditt konsumtionsmönster kan du komma att behöva använda återvinningsstationerna för vissa förpackningsmaterial. Stora förpackningar av exempelvis wellpapp lämnas alltid på en återvinningsstation eller återvinningscentral. Mjukplast packas med fördel i en plastpåse med hjälp av den plastminimizer som ingår i FNI.

KAN JAG FÅ TÖMNING AV KÄRL 2 VAR 14: E DAG?

Nej, FNI är ett helt koncept med ett bestämt hämtningsintervall. Du får lämna förpackningar på återvinningsstationer om kärlet blir fullt innan det är dags för sophämtning.

VAD ÄR FAST GRUNDAVGIFT?

Den fasta avgiften betalas för samtliga bebyggda fastigheter och för varje bostad eller lägenhet på den. Avgiften finansierar återvinningscentraler, miljöstationer, gröntippar, administration, information med mera.

MÅSTE JAG SLÄNGA MATAVFALLET I DE SPECIELLA PAPPERSPÅSARNA?

Matavfallspåsarna är tillverkade av en speciell sorts papper som släpper igenom vattenånga men inte vattendroppar, vilket gör att de håller tätt. Ditt matavfall körs till en anläggning för rötning där det omvandlas till biogas och biogödsel. Processen tar ca sex månader från det att du lägger ditt matavfall i kärlet. På grund av den korta röttningsprocessen är det viktigt att endast de bruna papperspåsar används. Andra typer av påsar, till exempel av plast, riskerar att inte brytas ned i processen och därmed spridas på våra åkrar.

FÅR JAG DEKORERA KÄRLEN?

Det är fritt fram att dekorera dina kärl med dekal eller dekorplast. Det du behöver tänka på är att inte täcka över kärlets numrering. Du kommer även att behöva återställa kärlet till ursprungligt skick den dag du inte längre använder det, annars kommer du att få ersätta kärlet.

KAN JAG ÅNGRA MIG OCH GÅ TILLBAKA TILL DET GAMLA SYSTEMET?

Det är inte möjligt att återgå till eller att teckna nytt abonnemang för osorterat avfall eller blandat mat- och restavfall. Från den 1 januari 2024 finns ett lagkrav som säger att mat- och restavfall inte får blandas utan måste samlas in enskilt. SÅM hanterar insamling av matavfall via avfallsabonnemanget fastighetsnära insamling.

KAN JAG DELA KÄRL MED MIN GRANNE?

Du som inte har så mycket avfall har möjlighet att dela dina sopkärl med grannen. Var och en av er betalar ändå den fasta delen av taxan, men den rörliga delen delas upp mellan er. Det är inte möjligt att återgå till eller att teckna nytt abonnemang för osorterat avfall eller blandat mat- och restavfall.

VARFÖR FÅR JAG INTE SMS VID DRIFTSTÖRNINGAR?

SMS-utskick görs till samtliga mobilnummer som är registrerade på berörd adress. Detta medför att även barn i familjen kan få sms från oss, medan du som har ett mobilnummer som är registrerat på annan adress inte per automatik får utskicket. Du kan registrera eller avregistrera ett mobilnummer i vår sms-tjänst, på samiljo.se/ ovrigt/sms-tjänst.

VARFÖR KAN INTE CHAUFFÖREN DRA MITT KÄRL?

Chaufförerna tömmer många kärl på en dag. Svårplacerade kärl och långa dragavstånd, ökar risken för förslitningsskador. Det tar också längre tid att hämta kärl med långa dragavstånd. Placera dina kärl så nära körbar väg som möjligt för att skapa en god arbetsmiljö för chaufförerna.

VAD INNEBÄR PRODUCENTANSVAR?

Producentansvar när det gäller förpackningar innebär att de som tillverkar, importerar, fyller eller säljer förpackningar eller förpackade varor är ansvariga för att förpackningarna kan samlas in och återvinnas. Företagen som har producentansvar betalar förpackningsavgifter.

Det finns även producentansvar för batterier, elektriska och elektroniska produkter (inklusive glödlampor).

KAN JAG PAUSA SOPHÄMTNINGEN OM JAG INTE SKA BO I HUSET?

Uppehåll i hämtningen av hushållsavfall och latrin för obott småhus, beviljas av SÅM för en period om minst 3 månader och som längst 2 år. Anmälan ska inkomma till SÅM senast en månad före uppehållsperiodens början.

Den fasta grundavgiften som betalas av samtliga abonnenter och som finansierar återvinningscentraler, miljöstationer, del av administration m.m. tas ut även vid uppehåll i sophämtningen.

Du anmäler uppehåll med blanketten "Anmälan uppehåll sophämtning" som finns på www.samiljo.se.

På www.samiljo.se hittar du information om sortering & miljömarta val. Här finns också gällande avfallsplan, avfallstaxa och avfallsföreskrifter.

VARFÖR SKA VÄRMELJUS LÄMNAS PÅ ÅTERVINNINGSCENTRALEN?

Värmeljus av aluminium ska inte sorteras som metallförpackning, utan tas till återvinningssentralen och sorteras som metall. Detta på grund av ett EU-direktiv som säger att värmeljuskoppar inte räknas som en förpackning, och har inte gjort det sedan 2015. Därför ska de inte slängas bland metallförpackningar utan samlas in på återvinningssentralerna.

Plocka ut vekeshållaren och släng den i samma container. Vekeshållaren är av järn och ljuskoppen av aluminium, därför ska de helst delas på även om de läggs i samma insamling. När metallen lämnar återvinningssentralen körs den till en stor sorteringsanläggning. Där sorteras metallen med hjälp av en stor magnet som skiljer stål från aluminium. Separeras inte koppen från vekeshållaren innan den slängs sorteras den automatiskt som stål och då kan inte aluminiumet återvinnas. Därför ska värmeljus separeras men ändå slängas i samma container.

HUR SKA JAG GÖRA MED EN STOR MÄNGD FRYST MAT?

Vid till exempel utrensning av ett dödsbo kan det finnas större mängder fryst förpackat matavfall. De olika ÅVC:erna har olika möjligheter att ta hand om stora mängder fryst mat, så vi ber dig ringa eller e-posta SÅM:s kontaktcenter för individuell rådgivning.

VAD KAN JAG GÖRA MED FÖRPACKAD MAT SOM BLIVIT FÖR GAMMAL?

Förpackat matavfall, som konserver och glasburkar med mat, måste tömmas på innehåll. Innehållet kan sorteras som matavfall. Förpackningarna sorteras separat och återvinnas som vanligt i de fack de tillhör. Förpackad mat går varken att elda upp eller köra igenom en biogasanläggning.

KAN JAG LÅTA PLASTLOCKET SITTA PÅ FÖRPACKNINGEN?

Ta av korkar och lock så de ligger var för sig. Det underlättar senare i återvinningen. Plastdelen som sitter fast i förpackningen kan sitta kvar. Den separeras från pappret senare i återvinningsprocessen.

HUR SKA JAG GÖRA MED HÅRSPRAYFLASKOR OCH SPRAYGRÄDDE?

En helt tömd hårspraysflaska får sorteras som metallförpackning. Det får även en metallförpackning för spraygrädde. Förpackningarna får inte innehålla flytande rester och drivgaser. Plastlocket sorteras för sig. Finns det rester kvar i sprayflaskan lämnas den som farligt avfall på en återvinningssentral.

KAN JAG LÄGGA KVITTON I FACKET FÖR TIDNINGSPAPPER?

Ja, det kan du göra. Men det finns andra små-papper som inte hör hemma i facket för tidningspapper, som post-it lappar eller kuvert.

HUR RENA BEHÖVER FÖRPACKNINGARNA VARA NÄR JAG ÅTERVINNAR?

Förpackningarna ska vara tömda på sitt innehåll men du behöver inte rengöra dem. Om du ändå vill skölja dem, använd kallvatten.

VAD HÄNDER OM JAG SORTERAR FEL?

Ditt avfall kan innehålla både värdefulla och farliga ämnen. Genom att hålla isär olika material och se till att avfallet tas om hand på rätt sätt kan det mesta återvinnas och bli nya produkter.

Chauffören som tömmer dina kärl gör en okulär besiktning innan tömning. Om en felsortering uppmärksammas kan det bli så att ditt kärl inte töms och att du får betala en felsorteringsavgift.

VAD SKA JAG GÖRA MED EN NAGELLACKSGLASFLASKA?

Om flaskan med nagellack är helt tömd på flytande och fasta rester kan du återvinna den som glasförpackning. Locket återvinnas som plastförpackning. Om du däremot vill slänga en flaskan som har nagellack i, sorteras den som farligt avfall och ska lämnas på återvinningssentral. Fundera gärna på om det inte finns någon annan du känner som vill ha ditt nagellack. Återbruk är det bästa för miljön.

VAD SKA JAG GÖRA MED ÖVERBLIVEN MATOLJA?

Små mängder matolja torkar du ur stekpannan med hushållspapper. Släng pappret i matavfallspåsen eller i den vanliga soppåsen.

När du vill slänga lite större mängd matolja som blivit över efter tex fritering häller du över den i en plastflaska. Förslut med kork och lämna flaskan på återvinningssentralen.

KOLLA IN VÅR HEMSIDA FÖR MER INFO!

På vår hemsida hittar du mer information om FNI, men det är också där du hittar aktuell driftinformation, kan söka i vår hämtningskalender och hitta sorteringsguider. Du hittar också öppettider till våra återvinningscentraler och information om SÅM och mycket annat.

www.samiljo.se

FÖLJ OSS GÄRNA PÅ SOCIALA MEDIER!

Vill du få inspiration och tips för hur du kan leva miljövänligt samt hålla dig uppdaterad om sådant som rör sophämtningen, återvinningscentralerna och SÅM? Följ oss då gärna på Instagram och Facebook.

NÄR TÖMMER NI KÄRLEN HOS MIG?

För information om aktuella hämtningsdagar för just dig, kan du söka i **hämtningskalendern** på samiljo.se.

sām

Telefon 010-414 47 00, e-post: kontakt@samiljo.se
Du hittar våra öppettider på www.samiljo.se